

Participatie:

Routekaart bestaande initiatieven, werkwijzen en onderzoeken

Versie: Juni 2024

1. Randvoorwaarden participatie:.....	3
1.1 Taal:	3
1.2. Gezondheid.....	3
2. Passend werk.....	4
2.1 Werk passend maken	4
2.2 Passend opleidingsniveau.....	4
2.3 Aanpak specifieke doelgroepen	4
3. Begeleiden naar participatie	4
3.1 Jobcoaching	4
4. Kennisinstituten en organisaties die zich bezig houden met participatie	5
5. Lopende programma's:.....	6
5.1 Waardevol Werk	6
5.2 Simpel Switchen	6
5.3 Convenant Sterk door Werk (voorheen Samen werken aan wat werkt).....	7
5.4 Project Meedoen, meedelen.....	7
5.5 WikiStad:.....	8
5.6 Project: Anders kijken naar sociale posities en werk	8
5.7 Dossier: Wat werkt bij de succesvolle toeleiding van jongeren naar werk.	8
5.8 Rapport: Hoe de Participatiewet en de Wmo elkaar kunnen versterken	8
5.9 Programma: Integraal werken aan arbeidsparticipatie	8
5.10 Programma: Samen integraal bouwen aan arbeidsparticipatie.....	8
5.11 Onderzoek SCP naar de werking van de PW	8
5.12 Het Platform Werk Inclusief Beperking	9
5.13 Platform onbeperkt aan de slag	9
5.14 Mensen met mogelijkheden.....	9
6. Interventies - methodieken	10
7. Achtergrondinformatie.....	11

1. Randvoorwaarden participatie:

1.1 Taal:¹

Zonder taalkennis geen participatie, en vice versa

Voor nieuwkomers en laaggeletterden is taal essentieel, maar inzicht krijgen in de samenleving is minstens zo belangrijk. Veel (particuliere) initiatieven springen hier op in.

Integratie- en inburgering

Taallessen voor laaggeletterden die geworven worden door Taalambassadeurs, Taalmaatjes in alle soorten en maten voor mensen die het Nederlands aan het leren zijn. Doel is niet alleen om beide doelgroepen de Nederlandse taal te leren, maar hen ook te laten kennismaken met onze samenleving. Daarin spelen onderwerpen die actueel zijn in Nederland een belangrijke rol.

Nieuws

Het online platform van NPO, Net in Nederland, legt de actualiteit uit in een korte slideshow.

De nadruk ligt ook op eenvoudige taal. Het NOS Journaal brengt sinds zomer 2021 wekelijks drie onderwerpen in gemakkelijke taal, een concept dat is ontwikkeld in samenwerking met de Stichting Lezen en Schrijven.

Niet op taal, maar volledig op nieuws gericht is het persoonlijke initiatief van de Utrechtse Amer Alomari. Sinds vijf jaar is hij te volgen op Facebook met eigen video's over actuele onderwerpen uit het nieuws. Hij doet dit in het Arabisch, met het doel om taalgenoten die slecht Nederlands spreken informatie te geven over wat speelt in Nederland. Inmiddels heeft hij ruim 34.000 volgers.

Voorlichtingsmateriaal voor laaggeletterden in allerlei talen

Landelijk expertisecentrum Pharos verzorgt actueel voorlichtingsmateriaal voor laaggeletterden in allerlei talen, over onder meer het coronavirus. Ook in het Nederlands.

1.2. Gezondheid

Psychische gezondheid:

Over het algemeen geldt dat werk een goed medicijn is bij psychische aandoeningen. Door behandeling te combineren met werk of participatie worden op beide vlakken betere resultaten bereikt. In veel gevallen helpt werk bij herstel van psychische aandoeningen. Dat is de ervaring van veel professionals en het is ook de conclusie van meerdere onderzoeksrapporten. Zie voor een overzicht hiervan hoofdstuk 1 van het rapport 'Samen werken aan werk'.

https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/samen_werken_aan_werk_-_psychische_aandoeningen_en_werk_-_wat_we_weten_wat_we_kunnen_doen_0.pdf

¹ [Zonder taalkennis geen participatie, en vice versa | KIS](#)

2. Passend werk

2.1 Werk passend maken

Een belangrijk middel bij het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt en inclusieve arbeidsorganisaties is het aanpassen van bestaand werk en het creëren van passend werk, bijvoorbeeld door jobcarving, Individueel Herontwerp van Werk (IHW) of job creation. Zie voor meer informatie onder meer: Samen werken aan werk, paragraaf 3.4.

https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/samen_werken_aan_werk_-_psychische_aandoeningen_en_werk_-_wat_we_weten_wat_we_kunnen_doen_0.pdf

2.2 Passend opleidingsniveau

Zoek de oplossing niet automatisch in simpel, laaggeschoold werk. Zo heeft Dow Chemical in Terneuzen meerdere goed opgeleide mensen met autisme in dienst.

2.3 Aanpak specifieke doelgroepen

Autisme

WerkWeb-Autisme

Het project 'WerkWeb-Autisme', dat een initiatief is van meerdere organisaties, waaronder de Nederlandse Vereniging voor Autisme, beoogt een zelfmanagement methodiek te ontwikkelen om normaal- tot hoogbegaafde mensen met autisme, samen met betrokken professionals, te ondersteunen bij het vinden en behouden van werk dat goed bij hen past. De methodiek geeft inzicht in de eigen effectiviteit, eigen regie, talenten en voorkeuren. Dit zijn belangrijke voorwaarden voor duurzame arbeidsparticipatie.

[Psychische kwetsbaarheid | Samen voor de klant](#)

3. Begeleiden naar participatie

3.1 Jobcoaching (algemeen)

Jobcoaching biedt mensen die niet zonder ondersteuning een betaalde baan kunnen vinden en houden systeemgerichte begeleiding. De jobcoach gaat uit van werk dat past bij de talenten en de ontwikkelingsmogelijkheden van de werknemer en van een werkomgeving die past bij de werknemer, en kan ook de werkgever en collega's begeleiden. Zie voor meer informatie onder meer:

Handreiking jobcoaching van de Programmaraad:

https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/aan_de_slag_met_jobcoaching_0.pdf

4. Kennisinstituten en organisaties die zich bezig houden met participatie

Divosa

Divosa is de vereniging van leidinggevendenden in het sociaal domein. Op de site van Divosa zijn verschillende werkwijzers te vinden over de re-integratie van mensen met een psychische aandoening, alsmede een digitale kenniswijzer, een e-learning, een training voor klantmanagers en diverse andere hulpmiddelen.

Erasmus MC

Het Erasmus MC doet onderzoek naar hoe werken kan bijdragen aan gezondheid. Er is specifiek onderzoek gedaan naar het hebben van een psychische kwetsbaarheid en het terugkeren naar werk en de impact die dit heeft op de gezondheid.

SBCM

SBCM is het Kenniscentrum en A&O-fonds in de sociale werkgelegenheid. Het doel van SBCM is middels haar activiteiten bijdragen aan passend, betaald en duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. SBCM heeft meerdere trainingen voor diverse doelgroepen, een e-learning en heeft diverse andere relevante producten, zoals handreikingen voor begeleiding. De SBCM-producten zijn deels te vinden in de ParticipatieCampus.

ParticipatieCampus

De ParticipatieCampus is een initiatief van Divosa en SBCM ter bevordering van het vakmanschap in de uitvoering. De ParticipatieCampus geeft toegang tot verschillende e-learnings, digitale kenniswijzers en andere producten. Registratie (gratis) is vereist.

Phrenos

Phrenos is het kenniscentrum voor ernstige psychische aandoeningen (epa). Op de site van Phrenos staat veel informatie over EPA (ernstige psychische aandoeningen) en werk, richtlijnen, bijeenkomsten, kenniskringen, aanpakken en interventies. Phrenos beheert en ontwikkelt de interventie IPS (Individuele Plaatsing en Steun) en verzorgt de opleiding tot IPS-jobcoach.

Tranzo

Tranzo is het wetenschappelijk centrum voor zorg en welzijn van Tilburg School of Social and Behavioral Sciences, Tilburg University. De missie is het verbinden van wetenschap en praktijk op het gebied van zorg en welzijn. Tranzo kent verschillende Academische Werkplaatsen waarin de relatie tussen psychische aandoeningen en werk centraal staat, met name de Academische Werkplaats Arbeid en Gezondheid.

[Arbeid en gezondheid | Tilburg University](#)

Samen Sterk Zonder Stigma

De website van Samen Sterk Zonder Stigma (SSZS) geeft onder meer toegang tot een training

‘Selecteren zonder vooroordelen’, de e-learning ‘Openheid psychische gezondheid werkt’, en de app ‘Sterk op het Werk’. Bovendien: presentaties van werkambassadeurs en workshops & presentaties op maat.

Inmiddels is de stichting ondergebracht bij andere organisaties zoals MIND. Wel zijn de tools etc. nog beschikbaar via de website.

[Homepage - Samen sterk zonder stigma](#)

Trimbos

Trimbos is een wetenschappelijk kennisinstituut die veel onderzoek doet op het gebied van mentale gezondheid en verslaving en ook naar de participatie van mensen met een (psychische) kwetsbaarheid o.a. het panel psychisch gezien. Trimbos publiceert regelmatig cijfers o.a. in het NEMESIS onderzoek.

5. Lopende programma's:

5.1 Waardevol Werk

Transitiearena Waardevol Werk

Sinds 2014 organiseert Movisie transitiearena's Waardevol Werk. Dit is een serie van bijeenkomsten met innovatieve manieren om te komen tot een inclusieve arbeidsmarkt. Doel is het stimuleren van vernieuwing, experimenten uitwisselen, vraagstukken delen en bespreken en samen vooruitkijken.

Publicatie: Waardevol werken: de stand van zaken ²

Deze publicatie biedt handige informatie over zinvol en volwaardig meedoen met aandacht voor sociale en maatschappelijke participatie en ontwikkeling van mensen. Je krijgt een kijkje in de keuken van lokale praktijken; hoe gaan zij te werk bij het enthousiasmeren en activeren van mensen, waar lopen zij tegen aan, vinden zij passende ontwikkel- en werkplekken, is meer ruimte nodig om nieuwe wegen te bewandelen?

5.2 Simpel Switchen ³

Veel mensen die vanuit een uitkering willen gaan werken durven die stap niet te zetten. Zij hebben de zekerheid van een stabiel inkomen, vaste begeleiding of een veilige weg nodig. Simpel Switchen wil de drempels om aan het werk te gaan wegnemen en het mensen makkelijker maken om een stapje terug te doen als het even niet lukt.

Dit doen ze in de uitvoering én in wet- en regelgeving. Zodat uiteindelijk iedereen mee kan doen op de plek die op dát moment het beste bij diegene past, of dat nou (vrijwilligers)werk, beschut werk of dagbesteding is. Met of zonder (gedeeltelijke) uitkering.

Website over simpel switchen in de participatieketen [Simpel Switchen in de participatieketen | Divosa](#)

Ervaringsverhaal [Ervaringsdeskundige Dick Pomp over Simpel Switchen: 'Ik ben hoopvol' | Divosa](#)

Keuzehulp Simpel Switchen ⁴

² [Waardevol werken. De stand van zaken | Movisie](#)

³ [Simpel Switchen in de participatieketen | Divosa](#)

⁴ [Simpel Switchen - Keuzehulp \(simpel-switchen.nl\)](#)

5.3 Convenant Sterk door Werk (voorheen Samen werken aan wat werkt)

In het convenant Samen Werken aan wat Werkt, werkt een brede groep van partijen aan het verbeteren van de toegang tot betaald werk van psychisch kwetsbare groepen en tevens aan het voorkomen van uitval. Het betreft daarmee een brede doelstelling en ook een brede doelgroep die men wil bereiken.

Men maakt zich sterk om knelpunten die nu bestaan op te lossen. Via pilots wordt geprobeerd concrete verbeteringen te realiseren. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld: schotten tussen de verschillende financieringsstromen waardoor veel tijd kwijt is met het zoeken en vinden van adequate financiering. Ook sluit de financiering slecht op elkaar aan. Het ongelijk neervallen van kosten en baten. Partijen die investeren zijn vaak niet dezelfde die ook de baten krijgen. Problematiek rondom privacy doordat verschillende instanties nauw met elkaar samenwerken en informatie moeten delen (in het belang van de cliënt) maar daar in het kader van AVG uitvoeringsproblemen ervaren. En stigmatisering, zowel bij werkgevers, professionals, financierders en cliënten zelf.

Brede coalitie: De Nederlandse ggz, UWV, Cedris, Divosa, MIND, Valente, Stichting Samen Sterk zonder Stigma, de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten, Mensen met Mogelijkheden en werkgeversvereniging AWWN.

Website: [Sterk door werk](#)

Hoofdzaak Werk van het convenant Sterk door Werk

Meer mensen met een psychische kwetsbaarheid toeleiden naar betaald en duurzaam werk: dat is het doel van het project Hoofdzaak } Werk van het convenant Sterk door Werk. Hier neemt Divosa aan deel namens de gemeenten. Concreet betekent dat om vanaf 2023 ieder jaar opnieuw per arbeidsmarktregio tenminste 100 begeleidingstrajecten te starten voor 100 mensen met een psychische kwetsbaarheid. Er zijn 35 arbeidsmarktregio's, waarmee het gaat om minimaal 3500 nieuwe (re-)integratietrajecten per jaar.

Update juni 2024: Hoofdzaak Werk

Verlenging Hoofdzaak Werk tot en met 2026

[Verlenging Hoofdzaak } Werk tot 2026 | Divosa](#)

Update april 2023: Hoofdzaak Werk

Gemeenten, UWV en ggz-organisaties in de regio Midden-Utrecht trekken vanaf vandaag samen op om inwoners met een psychische kwetsbaarheid meer kans te geven op werk. Op 19 april ondertekenden deze partijen het regionale plan van aanpak Hoofdzaak Werk dat een extra impuls moet geven aan de realisatie van meer trajecten naar betaald werk.

Naar de pagina van Hoofdzaak Werk (Divosa)

[Hoofdzaak } Werk | Divosa](#)

5.4 Project Meedoen, meedelen

In het project Meedoen, meedelen werken UWV, gemeenten, de GGZ en zorgverzekeraars samen om de geldstromen samen te brengen tot één geldstroom en één werkwijze om mensen met een psychische kwetsbaarheid naar werk te begeleiden. Met het experiment Meedoen meedelen onderzoeken vier arbeidsmarktregio's hoe gemeenten, UWV, GGZ en zorgverzekeraars mensen met een psychische kwetsbaarheid sneller en beter kunnen helpen naar werk. In arbeidsmarktregio Holland Rijnland leeft goede hoop dat het experiment blijvende resultaten gaat opleveren.⁵

⁵ ['Type uitkering bepaalt straks niet meer traject voor mensen met een psychische kwetsbaarheid' | Divosa](#)

5.5 WikiStad:

Wikistad ondersteunt ondernemende mensen in het waar maken van hun dromen. Mensen die ondanks hun problemen hun eigen kracht aanspreken én elkaar steunen om hun leven weer op de rails te krijgen. Dat doen zij niet alleen. Wikistad gaat graag verbindingen aan met lokale organisaties die met kwetsbare mensen werken.

5.6 Project: Anders kijken naar sociale posities en werk

VSBfonds en Movisie ondersteunen 7 initiatieven die werken aan een inclusievere arbeidsmarkt. Samen met de initiatieven werken we aan het versterken van hun werkwijzen, gericht op de ontwikkeling en groei van mensen in een kwetsbare positie en het creëren van waardevol werk.

5.7 Dossier: Wat werkt bij de succesvolle toeleiding⁶ van jongeren naar werk.

Dit dossier beschrijft welke werkzame elementen je kunt inzetten om jongeren in een kwetsbare positie duurzaam te laten participeren op de arbeidsmarkt.

Dit dossier biedt een overzicht van 'mogelijke' werkzame elementen, het is bij wijze van spreken een menu waaruit de hulpverlener of ondersteuner de voor een specifieke jongere meest geschikte elementen kan kiezen.

5.8 Rapport: Hoe de Participatiewet en de Wmo elkaar kunnen versterken ⁷

Deze publicatie biedt een kijkje in de keuken van gemeenten die de verbinding willen leggen om de afstand van mensen tot de arbeidsmarkt te verkleinen.

5.9 Programma: Integraal werken aan arbeidsparticipatie ⁸

Dit is een programma van Movisie, Kenniscentrum Sociale Innovatie en Kennisplatform Utrecht Sociaal. Het is gericht op het vergroten van kennis over vernieuwende werkwijzen op het gebied van integraal werken. Het doel is passende arbeidsparticipatie van mensen met meervoudige ondersteuningsbehoeften te realiseren.

5.10 Programma: Samen integraal bouwen aan arbeidsparticipatie.

Met gemeenten, werkbedrijven en bewonersinitiatieven ontwikkelt Movisie vernieuwende werkwijzen voor integrale samenwerking. Dit doen ze met een bestaand samenwerkingsverband (de regionale samenwerking Lekstroom) en door innovatieve praktijken, zoals de samenwerking tussen het werkbedrijf Rivierenland en sociale ondernemer Elliz in Company en de inclusie coalitie in Utrecht. In landelijke sessies nodigen we gemeenten uit om op interactieve wijze kennis en ervaring uit te wisselen en te bespreken welke vraagstukken de komende tijd gezamenlijk opgepakt kunnen worden.

5.11 Onderzoek SCP naar de werking van de PW

Eind 2019 evalueerde het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) op verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de werking van de Participatiewet. De conclusies waren pittig. De invoering van de Participatiewet heeft nauwelijks geleid tot verhoging van baankansen. Voor klassieke bijstandsgerechtigden is er amper een verschil. Voor mensen die het recht op toegang tot de sociale werkvoorziening verloren, daalde de kans op werk. Voor jonggehandicapten met arbeidsvermogen stegen de baankansen. Hun inkomenspositie verslechterde echter en het gaat vaker om tijdelijk werk.

⁶ [Wat werkt bij het succesvol toeleiden van jongeren naar werk | Movisie](#)

⁷ [Hoe de Participatiewet en de Wmo elkaar kunnen versterken | Movisie](#)

⁸ [Leestips voor integraal werken aan arbeidsparticipatie | Movisie](#)

Behalve opstartproblemen signaleerde het SCP ook een aantal structurele problemen. Aannames in de wet blijken niet te kloppen met de praktijk. Zo is niet iedereen in staat om te werken en heeft de overgang van verschillende wetten naar één Participatiewet niet geleid tot minder complexiteit. Verder is een deel van de doelgroep niet in beeld.

[Rapportage SCP](#) augustus 2023: Gezien, gehoord en geholpen willen worden Ervaringsverhalen over gemiste ondersteuning uit het sociaal domein.

5.12 Het Platform Werk Inclusief Beperking ⁹

Het platform ondersteunt innovatieve initiatieven die streven naar het vinden van nieuwe oplossingen om een inclusievere arbeidsmarkt te realiseren. Het platform ondersteunt bij hun (door)ontwikkeling om op de lange termijn te komen tot meer bewezen effectieve aanpakken. Tevens brengt het platform organisaties, gemeenten, werkgevers, ondersteuners en andere relevante betrokkenen samen om een duurzame verandering teweeg te brengen.

Het Platform Werk Inclusief Beperking is een samenwerking tussen Movisie en het Verwey-Jonker Instituut.

5.13 Platform onbeperkt aan de slag

Het platform probeert werkzoekenden met een beperking en werkgevers matchen. Het platform heeft verschillende inclusieve werkgevers en organiseert o.a. banenmarkten. Het platform biedt werkgevers ondersteuning om meer inclusief te worden.

<https://onbeperktaandeslag.nl/>

5.14 Mensen met mogelijkheden

Bij dit platform zijn verschillende beroepsverenigingen aangesloten om de arbeidsparticipatie van mensen met een psychische kwetsbaarheid te bevorderen.

<http://mmm-mensenmetmogelijkheden.nl/home.html>

⁹ [Platform Werk Inclusief Beperking | Movisie](#)

6. Interventies – methodieken

IPS

Één van de ingezette methoden is Individuele Plaatsing en Steun. De informatie over IPS is gebundeld op de website [Home - ips \(werkenmetips.nl\)](https://www.werkenmetips.nl)

Individuele Rehabilitatiebenadering (IRB)

De individuele rehabilitatiebenadering (IRB) is een methode uit Amerika die in de GGZ wordt gebruikt om mensen met psychische aandoeningen te helpen bij het realiseren van toekomstwensen via sociale activering, werk en scholing. In Nederland zijn speciale modules voor allerlei rehabilitatiegebieden ontwikkeld.

IRB-begeleiders bespreken in individuele gesprekken met cliënten wat ze graag willen veranderen en welke stappen ze daarvoor kunnen zetten.

IPS en IRB

IPS wordt in de praktijk soms gecombineerd met Individuele Rehabilitatie Benadering (IRB). Voorbeelden zijn te vinden op de website van Phrenos [Praktijkcasussen waarin IPS en IRB gecombineerd ingezet worden - Kenniscentrum Phrenos](https://www.kenniscentrumphrenos.nl/praktijkcasussen-waar-in-ips-en-irb-gecombineerd-ingezet-worden)

Onder andere Lister beschrijft een casus vanuit de praktijk [20231204-Therese-Venema-Een-praktijk-coordinatieschets-van-werken-met-IPS-IRB -def1.pdf \(kenniscentrumphrenos.nl\)](https://www.kenniscentrumphrenos.nl/20231204-Therese-Venema-Een-praktijk-coordinatieschets-van-werken-met-IPS-IRB-def1.pdf)

Webinar over Benefit counseling (Divosa)

Mensen met een uitkering die gaan werken zijn vaak onzeker over de financiële gevolgen. Wat als ik het werk niet volhoud, hoeveel uur moet ik minimaal inzetbaar zijn en hoeveel ga ik onderaan de streep overhouden? Benefit counseling kan dan helpen. Op dinsdag 16 april 2024 organiseerde Divosa een webinar over benefit counseling.

[Terugkijken: webinar over benefit counseling | Divosa](#)

Link naar Vimeo [Webinar Benefit Counseling terugkijkversie van 16 april 2024 on Vimeo](#)

De Nieuwe Toekomst (participatie)

Elk jaar opnieuw zijn veel vrouwen slachtoffer van (ernstig) huiselijk geweld. De interventie De Nieuwe Toekomst is de enige training in Nederland voor vrouwen met huiselijk geweldervaringen met betrekking tot participatie en toeleiding naar een passende baan. De Nieuwe Toekomst levert een bijdrage aan het voorkomen van herhaling van huiselijk geweld én zet in op economische zelfstandigheid.

[Informatie: Interventie: De Nieuwe Toekomst - Stichting 180](#)

7. Achtergrondinformatie

Links naar de themapagina's van de verschillende instituten, onderzoeken en kennisdocumenten

Samen voor de klant

Samen voor de klant is een samenwerking vanuit het domein van werk en inkomen met als specifiek thema psychische kwetsbaarheid en werk. Samen voor de klant organiseert regelmatig praktijkdagen voor uitvoerende professionals. Samen voor de klant werken is een samenwerking van Divosa, VNG, Cedris en het UWV.

Website samen voor de klant dossier psychische kwetsbaarheid en werk, themapagina waar diverse documenten zijn terug te vinden:

<https://www.samenvoordeklant.nl/onderwerp/ggz-en-werk-inkomen>

Routekaart Samen voor de klant psychische kwetsbaarheid en werk (2018)

https://www.samenvoordeklant.nl/sites/default/files/bestandsbijlage/de_routekaart_psychische_aan_doeningen_en_werk_2018_derde_geactualiseerde_versie_0.pdf

Erasmus MC

Onderzoek door o.a. Lex Burdorf

<https://www.eur.nl/nieuws/artsen-en-beleidsmakers-moeten-weten-arbeid-het-beste-medicijn>

<https://cedris.nl/nieuws/lex-burdorf-arbeid-als-medicijn/>

Trimbos

Pagina's en documenten op het gebied van zorg en participatie

<https://www.trimbos.nl/kennis/zorg-en-participatie/reintegratie-participatie-ggz/>

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af2061-panel-psychisch-gezien-2022/>

<https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2022/01/AF1650-5-LMA2018-Deelonderzoek-5-Achterblijvende-arbeidsparticipatie-onder-mensen-met-psychische-problemen.pdf>

HAN Hogeschool Arnhem Nijmegen

Lectoraat wat onderzoek doet naar duurzame arbeidsparticipatie voor mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt

<https://www.han.nl/onderzoek/lectoraten/bijzonder-lectoraat-arbeidsdeskundigheid/>

ESB

Platform voor economen

Artikel Marcel Einerhand ESB psychische klachten en de arbeidsmarkt

<https://esb.nu/psychische-klachten-en-de-arbeidsmarkt/>

Werkgeversbranche AWWN

Aandacht voor psychische kwetsbaarheid en werk

<https://www.awvn.nl/inclusief-werkgeven/aandacht-voor-psychische-kwetsbaarheid-op-de-arbeidsmarkt/#:~:text=Voor%20mensen%20met%20een%20psychische,mensen%20met%20een%20psychische%20kwetsbaarheid.>

Raad van Volksgezondheid

De Raad van Volksgezondheid heeft verschillende publicaties rondom bestaanszekerheid

[Van overleven naar bloeien - bestaansonzekerheid voorkomen en verminderen | Advies | Raad voor Volksgezondheid en Samenleving \(raadrvs.nl\)](#)